

ЗАТВЕРДЖЕНО:

С. В. Савченко

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
зі спеціальності – 011 Освітні, педагогічні науки
(Педагогіка вищої школи)
освітній ступінь – магістр

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета вступного випробування полягає у визначенні професійної компетентності й готовності абітурієнта до навчання в магістратурі, що передбачає єдність теоретичної, практичної професійно-педагогічної підготовки і проведення наукових досліджень у вищій школі.

Зміст програми сформовано за основними розділами: «Загальні основи педагогіки», «Дидактика», «Теорія виховання», «Школознавство», «Історія педагогіки», «Основи педагогічної майстерності».

Відповідно, мають бути сформовані й продемонстровані такі компетентності:

- 1) визначати і обґрунтовувати конкретні завдання навчально-виховного впливу на особистість, виходячи із загальної мети виховання у національній школі та базуючись на особистісно-соціальному підході;
- 2) володіти методами і формами організації навчально-виховного процесу, педагогічної діагностики та педагогічного проектування;
- 3) визначати мету навчання і виховання з урахуванням вікового підходу, будувати навчально-виховний процес на основі глибокого і систематичного вивчення учнів, їх інтересів, запитів;
- 4) формувати і розвивати суб'єкт-суб'єктні виховальні відносини „учитель – учень” на рівні співпраці й співтворчості;
- 5) використовувати у навчально-виховному процесі здобутки української етнопедагогіки;
- 6) впроваджувати принцип наукової організації педагогічної праці;
- 7) аналізувати, узагальнювати та застосовувати передовий педагогічний досвід і досягнення психолого-педагогічної науки;
- 8) розробляти і вести шкільну навчально-методичну документацію;
- 9) організовувати і проводити науково-дослідну (експериментальну) роботу;
- 10) оцінювати власний рівень готовності до педагогічної діяльності;
- 11) проектувати шляхи свого професійного зростання та саморозвитку;
- 12) розпізнавати та аналізувати стилі педагогічного спілкування;

- 13) використовувати прийоми педагогічної взаємодії у спілкуванні;
- 14) моделювати педагогічно доцільне розв'язання педагогічної задачі;
- 15) активізувати пізнавальну діяльність учнів.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ ВИПРОБУВАННЯ

1. Предмет та основні категорії педагогіки.
2. Методи науково-педагогічного дослідження.
3. Сутність процесу навчання.
4. Закономірності й принципи навчання.
5. Зміст освіти в сучасній школі.
6. Методи навчання та їх класифікація.
7. Форми організації навчання.
8. Поняття про контроль, перевірку та оцінку знань, умінь і навичок учнів.
9. Виховання як педагогічне явище.
10. Сутність і зміст процесу виховання.
11. Загальні методи виховання.
12. Виховання як цілеспрямований, цілісний, багатогранний, довготривалий і безперервний процес.
13. Принципи виховання як вихідні положення, що визначають зміст, методи і форми організації роботи вихователя.
14. Змістовна характеристика основних методологічних підходів педагогіки (аксіологічний, системний, діяльнісний, особистісно-орієнтований).
15. Педагогічні ідеї А. С. Макаренка. Теорія виховання у колективі. Розвиток педагогічних ідей А. С. Макаренка у концепції виховання І. П. Іванова.
16. Педагогічні погляди давньогрецьких філософів.
17. Поняття педагогічна технологія. Властивості педагогічних технологій.
18. Педагогічні погляди Л. М. Толстого.
19. Філософські основи педагогіки(гуманізм, прагматизм, неопозитивізм, логоцентризм, педоцентризм).
20. Педагогічна система К. Д. Ушинського. Ідея народності у суспільному вихованні
21. Розвиток принципу природовідповідності в історії педагогіки (Демокрит; Я. А. Коменський; Д. Локк; Й. Г. Песталоцці).
22. Система виховання епохи Античності.
23. Педагогічні погляди Й. Г. Песталоцці. Поняття «всебічний розвиток» особистості.
24. Педагогічні погляди Й. Ф. Гербарта.
25. Поняття виховуюче навчання. Розвиток ідей виховуючого навчання в історії педагогіки.
26. Види навчання (інтенсивне, контекстне, розвиваюче, особистісно-орієнтоване).
27. Характеристика системи виховання й самовдосконалення людини протягом усього життя – від «школи народження» до «школи смерті».
28. Змістовна характеристика концепції безперервної освіти.

29. Основні уміння вчителя.
30. Педагогічна майстерність та її значення у професійній діяльності вчителя.
31. Педагогічна культура сучасного вчителя.
32. Педагогічна культура сучасного вчителя.
33. Культура педагогічного спілкування.
34. Педагогічна взаємодія у професійній діяльності вчителя.
35. Методи і прийоми педагогічної взаємодії

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Загальні основи педагогіки, Дидактика, Теорія виховання

1. **Волкова Н. П.** Педагогіка: навч. посіб. – 2-ге видання, перероб., доп. Київ: Академвидав, 2007. 616 с.
2. **Зайченко І. В.** Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищих навчальних закладів. Київ: Освіта України, 2008. 528 с.
3. **Закон** України «Про освіту» URL: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/zakon_osvita_2019.pdf (дата звернення: 05.03.2020).
4. **Закон** України «Про вищу освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 05.03.2020).
5. **Концепція** Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 05.03.2020).
6. **Максимюк С. П.** Педагогіка: навч. посіб. Київ: Кондор, 2005. 667 с.
7. **Мартиненко С.М.** Загальна педагогіка: навч. посіб. Київ: МАУП, 2002. 176 с.
8. **Підласий І. П.** Практична педагогіка або три технології. Інтерактивний підручник для педагогів ринкової системи освіти. Київ: Видавничий Дім „Слово”, 2004. 616 с.
9. **Фіцула М. М.** Педагогіка: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2006. 560 с.

Історія педагогіки

1. **Артемова Л. В.** Історія педагогіки України: підручник для студ вищих пед. навч. Закладів. Київ: Либідь, 2006. 419 с.
2. **Зайченко І. В.** Історія педагогіки: у двох книгах. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. – Кн. I : Історія зарубіжної педагогіки. 2010. 624 с.
3. **Зайченко І. В.** Історія педагогіки: у двох книгах : навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. – Кн. II : Школа, освіта і педагогічна думка в Україні. 2010. 432 с.
4. **Левківський М.В.** Історія педагогіки: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 360 с.
5. **Лузан П. Г.** Історія педагогіки та освіти в Україні: навч. посіб. Київ: ДАКККіМ, 2010. 296 с.

6. **Любар О.О.**, Стельмахович М.Г., Федоренко Д.Т. Історія української школи і педагогіки: навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 447с.
7. **Медвідь Л. А.** Історія національної освіти і педагогічної думки в Україні : навч. посіб. Київ: Вікар, 2003. 335 с.
8. **Сбруєва А.А.**, Рисіна М.Ю. Історія педагогіки у схемах, картах, діаграмах: навч. посіб. Суми: СумДПУ, 2000.
9. **Сисоєва С.О.**, Соколова І.В. Нариси з історії розвитку педагогічної думки: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. 308 с.
10. **Скільський Д.** Історія зарубіжної педагогіки: посібник. Київ: Смолоскип, 2011. 376 с.
11. **Скільський Д. М.** Історія української педагогіки: ілюстр. навч. посіб. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 340 с.
12. «Основи педагогічної майстерності».

Основи педагогічної майстерності

1. **Кайдалова Л. Г.** та ін. Педагогічна майстерність викладача: навч. посіб. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
2. **Марченко О. Г.** Основи педагогічної майстерності. Харків: Основа, 2009. 112 с.
3. **Основи педагогічної творчості та майстерності:** Курс лекцій. Суми: ПКП „Еллада S”, 2009. 255 с.
4. **Педагогічна майстерність:** підручник. Київ: Вища школа, 2004. 422 с.
5. **Педагогічна майстерність:** хрестоматія: навч. посіб. Київ: СПД Богданова А. М., 2008. 462 с.
6. **Теслюк В. М.** Основи педагогічної майстерності: навч. посіб. Київ: НАКККіМ, 2011. 304 с.
7. **Федорчук В. В.** Основи педагогічної майстерності. Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д., 2008. 140 с.